

אבודה בדרך לעבודה

בית רוחם, רמלה

תיאטרון תעסוקתי בבימוי והנחיית נטע נדב

8.3.2018

באולם צנוע, כיבוד צנוע וקהל המונה עשרות בודדות של אנשים הופיעו נשות התיאטרון התעסוקתי של רמלה, בבימויה והנחייתה של נטע נדב, והביאו לבמה סצינה. כן, סצינה אחת המחזיקה עולם מלא.

מלי, עובדת כרגע עם קשישים, רוצה לעבוד כמאפרת. היא עשתה קורס באיפור והתעודה שלה שוכבת במגרה ואין לה שימוש. על מנת שתוכל לעבוד כמאפרת, עיסוק שהיא רואה בו פריצת דרך עבורה, עליה לעבור ראיון עבודה, שיבדוק את התאמתה. לכאורה פשוט.

לכאורה. כי כשאנחנו מביטים לתוך מכלול החוויה המורכבת והמאתגרת שמלי במרכזה, נראה שעליה להעפיל על סולם גבוה ששלביו לא יציבים ורחוקים זה מזה, לא, לא כדי להתקבל לעבודה חדשה אלא רק להגיע בזמן לראיון הקבלה.

רגע. Rewind.

כבר מתחילת המפגש, הקהל שותף מלא למופע, ומתבקש להעלות תכנים הקשורים בנושא העבודה.

האסוציאציות האוניברסליות והטבעיות ממלאות את החלל: כסף, כבוד, סיפוק, פקקים, בוס, ילדים חולים, שעמום, לחץ, חוסר תגמול, וכו' וכו'.

בתוך המלים הללו שוזרות בנות הקבוצה אילוסטרציה מאולתרת של פסל ותנועה ממחישות בתנועה ושהייה את הנאמר. הנושא מרכב. ההתבוננות בבנות מעוררת חיוך. הזדהות.

הקהל שרוי בעולם התוכן. אין צורך ב"חימום" ארוך. אנשים יודעים פרושה של עבודה. תעסוקה.

הלב יוצא אל מלי. אשה לבדה מול ... מול מה לא!

וכאן, מבלי שנשמור על מוקדם ומאוחר ומה מוביל למה שכן הכל קשור והכל חוטים וחוטי חוטים הכרוכים סביבה, היא מנסה לפלס דרך אל הראיון הנכסף. המתח הפנימי שאתו הגיעה מראש לפגישה ומביא אותה לתובענות ו"פתיל קצר" עם הפקידה, לוז אובייקטיבי של עובדי המערכת (זאת בישיבה, זאת עסוקה ...); בתה הקטנה שהצטרפה אליה ללשכה אפופת תלונות וצרכים של ילדה קטנה (לא התקבלה באותו הבוקר לגן מסיבות בירוקרטיות). אם בעלה, אף היא צמודה אליה, רואה את החיים אך ורק מנקודת מבטה ומתוך הרגע הקונקרטי בהווה (קחי אותי לרופא, שמרי על הילדים, סדרי את הבית, את גרה אצלי יותר מדי זמן). ויש גם מנהלת בלשכה צועדת מפה לשם וכל מעייניה שיהיה שקט וסדר בלשכה ואינה עסוקה בדמויות שבמסדרון ובדרמת חייהן (כשאני חוזרת אתן לא פה. זה לא מקום לנהל דיונים). וברקע בעלה, של מלי, נהג מונית קשה יום ולילה שאינו רואה כלל מדוע אשתו צריכה לשנות את המצב הקיים וטעונויה הם שרשרת של דיבורי מנטרה אודות הבית הילדים ואמו, שכן מישהו צריך לדאוג לכולם, ומי אם לא מלי.

וכשמלי מנסה להתיר קשר אחד הנה נכרך חוט אחר על צוארה והסבך מסתבך ומתחשק להוציא מספריים גדולים ולנתק את החיווט הלא נגמר הזה.

כך אי אפשר להגיע לראיון עבודה, ואכן מלי בסוף חלק זה של ההצגה אינה מגיעה לראיון. ההזדמנות חלפה.

כל מסלול מורכב מצמתים. צומת טבעה שמציעה יותר מדרך אחת.

וכאן גדולתו של המופע שאינו מסתיים בנקודה זו,

השחקניות, בהנחייתה של נטע משחזרות כמה סצינות מין ההצגה. הקהל מתבקש לעצור את מהלך העניינים כאשר הוא מזהה התנהלות שיכלה להוות צומת, להיות אחרתבאופן שיתכן ויתמוך במטרתה של מלי.

הצופה שעצר את המהלך מתבקש להציע (על הבמה!) גישה אחרת. כך למשל הציעה אשה מן הקהל, לנסות ולהשאיר את הבת הקטנה עם אביה בבית, תוך נסיון לגייס את הבנתו למצבה, הבטחה לפיצוי (תוכל לישון כל הששי שבת....).

יש מי שהציעה למלי לוותר על הלוחמנות, הפיצוצים שיצרה מתוך תסכול ולא להתעמת עם אנשי הממסד (המליצה לה להדגיש שהיא מתנצלת, לפזר מלים כ"תודה" וכ"ל טוב" להנמיך את הטון), הצעות ראויות לכשעצמן אך הסיטואציות החדשות שנוצרו לא הרפו. לא תמיד רצון טוב, שפה מרצה משחררות את הדרך. הקהל מזדהה עם מלי. רוצה לשחרר מן המיצר. שתלך לראיון. למה לא.

שתקבל צ'אנס.

ההצעות מגוונות ובכל מופע יעלו רעיונות מקהל שונה ויקבלו ביטויים על הבמה.

אנו נוכחים בעליל שאין זה מופע שבא לתת לנו פתרונות אוטופיים פשוטים. המופע מביא להתבוננות. לחשיבה במעגל רחב ועמוק יותר. על מה בונה סיכוי. היכן אנו כחברה יכולים דרך סצינה אחת, שגרתית, יומיומית, להידרש לתובנות הקשורות אנטומיה של בנית סיכוי, באופן ספציפי בעולם התעסוקה, אך כמובן גם מעבר לכך.

העבודה בה אנו עוסקים היא מרכיב מרכזי בחוויית חיינו (פרויד דיבר על כך שבריאותו הנפשית של האדם בנויה על עבודה ואהבה.) שיפור הסיכוי להגיע לעבודה המתאימה מהווה נושא מרכזי בחיי היחיד והחברה.

היכולת של הנשים לשחק בתוך העולם התעסוקתי חשובה ביותר. היכן שיש משחק יש תנועה. היכן שיש משחק יש הנאה. שליטה. גלגולי אופציות. פתרונות מתחלפים. סובלימציה. כאשר אני משחקת אלו לא החיים עצמם אחד לאחד אלא מתוך יצירת מרווח הנדרש להפוך חיים למשחק.

ובמרווח החשוב הזה שוכן התיאטרון התעסוקתי של נטע והשחקניות המצויינות שלה. ובמרווח הזה קיימת תקווה.

כדאי להביא מופע זה מול עיניים ולבבות רבים. כי הוא מעניין, מהנה, מלמד וחשוב.